

Використання сучасних технологій у навчальному процесі стимулює активність студентів, розвиває їхні інформаційні та технологічні компетенції та підвищує рівень зацікавленості у навчанні.

Таким чином, активне навчання включає в себе колективну роботу, практичну спрямованість та використання сучасних технологій. Передбачається зміщення акценту з викладача на студента, використання різноманітних методів, спрямованих на активну участь студентів, а також застосування практичних завдань та сучасних технологій. Цей підхід розширює можливості навчання, сприяє розвитку критичного мислення, зацікавленості студентів та формуванню їхніх навичок роботи в команді. Його застосування сприяє покращенню якісного рівня освіти і розвитку критичного мислення учнів, індивідуалізації навчання. Кожен здобувач освіти може працювати згідно зі своїми індивідуальними потребами, темпом і стилем навчання. Використання різноманітних методів активного навчання дає змогу викладачам пристосовувати матеріал до різних типів навчальних стилів здобувачів освіти та забезпечувати їхню успішність у навчанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Фелдер. Р. М., Брент Р. Активне навчання: Вступ. ASQ Higher Education Brief, 2009. С.1-5.
2. Принс М. Чи ефективне активне навчання? *Огляд досліджень: журнал інженерної освіти, 2004. С. 223-231.*
3. Джонсон Д. В., Джонсон Р. Т., Сміт К. А. Кооперативне навчання у вищому навчальному закладі: Чи є докази його ефективності? *Журнал змін у вищій освіті, 1998. С. 26-35.*
4. Кандаурова І. В. Активне навчання як засіб розвитку творчих здібностей учнів. *Педагогіка і психологія професійної освіти, 2017. С. 39-45 .*

ФЕНОМЕНОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Беньковська Н. Б.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри мовної підготовки
Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету
«Одеська морська академія»*

Демократизація всіх сторін суспільства, активізація людського чинника в управлінні вимагають іншого розуміння суті і структури тих видів діяльності, які мають справу з людьми. Практична значущість спілкування зросла, оскільки в наш час категорія управління людьми розуміється ширше і позбавляється авторитарності, маніпуляції, ідеологічного впливу та інших ознак системи минулого. Кожен акт комунікації реалізує потреби людини у взаємодії з іншими, підтриманні соціальних зв'язків, обміну інформацією, визнанні, схваленні або

несхвалені поведінки. У процесі спілкування відбувається координація дій однієї людини з іншими індивідами, оцінка комунікативних можливостей і зусиль учасників навчально-виховного процесу тощо. Тому спілкування у структурі професійної діяльності посідає чільне місце і викликає до себе підвищений інтерес з боку дослідників [4, 5].

Аналіз психолого-педагогічної літератури [1, 2, 3] показує, спілкування, з одного боку, є складним багатоплановим процесом встановлення та розвитку контактів між людьми в процесі їх спільної діяльності, що включає в себе обмін інформацією, сприйняття та розуміння іншої людини. Специфіка спілкування визначається, зокрема, тим, що в його процесі суб'єктивний світ однієї людини розкривається для іншої.

Важливою характеристикою комунікативного процесу є намір його учасників вплинути один на одного. На поведінку іншого, забезпечити свою ідеальну представленість в партнері (персоналізацію), необхідною умовою чого виступає не просто використання однієї мови, але і подібне розуміння ситуації, в якій відбувається спілкування.

Інтерактивна сторона спілкування являє собою побудову загальної стратегії взаємодії, а перцептивна – включає в себе процес формування образу іншої людини, що досягається за рахунок спостереження за фізичними характеристиками людини, її психологічними властивостями та особливостями поведінки.

Види спілкування залежать від його проблематики. Розрізняють мовне, немовне, комбіноване спілкування. За змістовим зв'язком із задачами спільної діяльності виділяють спілкування, що безпосередньо пов'язане або не пов'язане з розв'язанням завдань. За статусом комунікативне спілкування може бути функціонально-рольовим (керівник – підлеглий) або неформальним (спілкування між друзями). За спрямованістю або орієнтованістю звернень спілкування є особистісно-орієнтованим (звернення адресовані конкретному члену групи) і соціально-орієнтованим. За результативністю та досягненим ефектом існує необхідне (міжособистісні контакти, без яких спільна діяльність стає практично неможливою), бажане (міжособистісні контакти, що сприяють більш успішному розв'язанню виховних та інших завдань), нейтральне (міжособистісні контакти, що не заважають, але й не сприяють розв'язанню задач) і небажане (міжособистісні контакти, які ускладнюють досягнення задач спільної діяльності) спілкування.

Останній вид міжособистісного спілкування стосується питання продуктивності і непродуктивності міжособистісних контактів та критеріїв їх оптимальності. Безпосередній або опосередкований вплив того чи іншого виду спілкування може виявлятися в досягненні певного результату діяльності (високого або низького), сприятливих або несприятливих соціально-психологічних і психолого-педагогічних змін тощо.

Спільна діяльність включає в себе багато різнорівневих компонентів: 1) самі люди, учасники спільної діяльності; 2) об'єкт спільної діяльності як частина діяльності, на яку спрямовані дії учасників спільної діяльності; 3) дії учасників спільної діяльності стосовно об'єкта; 4) продукти або результати спільної

діяльності (матеріальні об'єкти, які задовольняють потреби учасників або нематеріальні досягнення колективної діяльності, які так чи інакше призводять до їх задоволення). Суб'єктом спілкування є самі люди, учасники спільної діяльності, співробітництва, причому не кожен зокрема, а саме всі разом, взяті як група, тобто спільність, колективний чи сукупний суб'єкт.

При аналізі спілкування в структурі професійної підготовки через принцип діяльності найбільш продуктивним шляхом його реалізації є шлях, при якому учасник спілкування розглядається як цілісна особистість з притаманною їй системою діяльностей, як суб'єкт предметної діяльності, специфічним чином поєднуючий її з діяльністю інших людей, вступаючий з іншими людьми в систему спільної діяльності – співробітництва в тій або іншій його формі. Саме спілкування при цьому є особливою діяльністю людей, які включені у відносини співробітництва, спрямовану на створення цілісної системи їх спільної діяльності, їх співробітництва.

Спілкуванню як виду мовленнєвої діяльності притаманні всі елементи цієї діяльності: мотиви, дії, операції. Це той бік людської діяльності, що вказує на взаємозв'язок та взаємодію людей у процесі матеріального та духовного виробництва, спосіб реалізації соціальних відносин, який здійснюється через безпосередні та опосередковані контакти, в які особистості і групи включаються в процесі їхньої соціальної життєдіяльності.

Спілкування виступає інтегруючою ланкою професійної підготовки майбутніх спеціалістів, що забезпечує успішне функціонування навчально-дидактичного, потребово-мотиваційного особистісного розвитку та самовдосконалення блоків професійної підготовки майбутніх фахівців. Тільки через спілкування як один із різновидів діяльності, обмін почуттями, переживаннями, специфічну форму соціального зв'язку, потребу особистості, комунікативно-сполучну роль в утвердженні і підтвердженні з боку інших можлива передача знань і засвоєння професійних знань, формування професійних вмінь і навичок, розвиток професійного світосприйняття майбутнім спеціалістом у ході навчально-виховного процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балл Г. Проблема гуманізації освіти та деякі напрями її розв'язання. Психологічні засади гуманізації загальної середньої освіти. Рівне, 1995. С. 10-16.
2. Волошук Є. Західні літературознавчі концепції мали б збагатити методологічну базу викладання предмету. Всесвітня література. 1999. №4. С. 12-15.
3. Діалогічна взаємодія у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи. За ред. Балла Г., Киричука О., Шамелашвілі Р. Київ: УЗМН, 1997. 136 с.
4. Костюк Г. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ, 1989. 608 с.
5. Мамчур І. Комунікативні бар'єри як проблема спілкування студентів іноземною мовою. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Київ, 2004. Т. 6. Випуск 7. С. 195-202.

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Біба Д. П.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Основним завданням освіти, зокрема математичної, нині є створення необхідних умов для формування їхнього творчого мислення. Тому вчитель, що вкладає математику нині має дбати про власний саморозвиток, про активну творчу діяльність, як педагогічну, так і математичну. Високий рівень фахової компетентності, прагнення високої ефективності уроку, активна власна творча діяльність – це ті важливі передумови створення вчителем творчого середовища у процесі навчання учнів математики.

На сучасному етапі розвитку шкільної освіти характерною є зміна освітньої парадигми та підвищення компетентнісної спрямованості. Зростає роль умінь здобувати, переробляти інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку і самовдосконалення дитини через формування предметних і ключових компетентностей. Серед основних пріоритетів модернізації розвитку початкової математичної освіти на сучасному етапі виступає необхідність підвищення її якості.

Багато наукових досліджень присвячено педагогічним, організаційним, методичним умовам професійної підготовки майбутніх фахівців у закладі вищої освіти. Завдяки працям В. Байденка, Ю. Варданян, Л. Карпової, Н. Кузьміної, І. Зимньої, А. Маркової, О. Пометун, С. Ракова, В. Сластьоніна, А. Хуторського в педагогічній науці сформовано теорію компетентнісного підходу: визначено сутність, зміст і структуру професійної компетентності, виявлено умови, розроблено технологічні основи її формування.

Сучасні процеси розбудови початкової математичної освіти, хоч і мають свої особливості, невіддільні від процесів оновлення національної педагогічної та математичної освіти в Україні. Початковий курс математики покликаний розкрити в учнів її роль в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу; формувати в дітей основи математичних знань та способів дій, досвід їх